

REGULAMIN

NADAWANIA ODZNAKI HONOROWEJ „ZA ROZMINOWANIE KRAJU”

Wstęp

II wojna światowa, która przetoczyła się przez ziemię naszego kraju, pozostawiła w swojej spuściźnie miliony min, pocisków, bomb i wszelkiego rodzaju amunicji, bądź to w postaci niezużytej, bądź niewybuchów, jak też rozległych terenów zaminowanych. Szczególnie niebezpiecznym, paraliżującym niekiedy jakiekolwiek działania w newralgicznych obszarach naszego kraju, były miny. Należało je usunąć. Usuwanie to trwało 11 lat przybierając formę **operacji rozminowania kraju**. W operacji tej zginęło 658 żołnierzy – głównie saperów, a wielu zostało rannych i okaleczonych. Pomimo tak szeroko zakrojonych działań, jakim była operacja rozminowania kraju, nie wszystkie pozostałości wojny udało się zneutralizować. Dają one znać o sobie do dzisiaj i często o tej zardzewiałej śmierci słyszymy. Dzisiaj, tak jak bezpośrednio po wojnie trzeba tę „zardzewiałą śmierć” usuwać i unieszkodliwiać. Dokonują tego, z narażeniem życia patrole saperskie (rozminowania) działające na obszarze kraju.

Dla uhonorowania szczególnych zasług poniesionych w dziele rozminowania i oczyszczania kraju z wszelkiego rodzaju przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych – pozostałości wojny – została ustanowiona **ODZNAKA HONOROWA „ZA ROZMINOWANIE KRAJU”** w formie Krzyża zwana dalej „Odznaką”.

Odznaka „**ZA ROZMINOWANIE KRAJU**” została wprowadzona w 1992 roku przez Krajową Radę Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych (KRZKRPiBWP) uchwałą dnia 27 lutego 1992 r. jako odznaka okolicznościowa wg. wzoru kmdr. dypl. mgr. Henryka Leopolda KALINOWSKIEGO przyjętego przez Komisję Kwalifikacyjną MON i MSWiA w kształcie przypominającym Krzyż Orderu Wojennego Virtuti Militari. Jest to krzyż czteroramienny, ośmiorożny z kulkami w narożach o wymiarach 44×44 mm. Ramiona krzyża pokryte są jasnoczerwoną emalią z czarno emaliowanymi paskami szer. 5 mm ułożonymi na każdym z ramion pośrodku. Na skrzyżowaniu ramion znajduje się okrągła tarcza o średnicy 21 mm z białą emaliowanym pierścieniem, na którym umieszczony jest napis: ZA ROZMINOWYWANIE KRAJU, a wewnątrz pierścienia na czerwono emaliowanym tle znajduje się srebrzysty orzeł. Między ramionami krzyża rozmieszczone są pęki srebrzystych promieni, po bokach których znajdują się białą emaliowane pasy. Rewers odznaki gładki. Wstążka o szer. 39 mm na której pośrodku jest czerwony pasek szer. 7 mm i symetrycznie odśrodkowo paski: czarny (4 mm), jasno zielony (4 mm), biały (3 mm), czerwony (3 mm) i granatowy (2 mm).

Odznaka była nadawana od 1993 r. corocznymi uchwałami Prezydium Krajowej Rady Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych. Do 2001 r. odznakę nadano 94 – osobom byłym żołnierzom - saperom uczestnikom wojny i operacji rozminowania kraju.

Na mocy porozumienia pomiędzy Krajową Radą Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych i Zarządem Głównym Stowarzyszenia Saperów Polskich (ZG SSP), od 2001 roku uprawnienia do nadawania Odznaki otrzymało Prezydium Zarządu Głównego Stowarzyszenia Saperów Polskich, nadając w kolejnych latach Odznakę wg zasad określonych wcześniej przez Prezydium Krajowej Rady Kombatantów WP.

W 2010 roku uchwałą ZG SSP Nr 24 z dnia 13 marca 2010 r. poszerzono zakres przyznawania Odznaki i postanowiono nadawać ją za zasługi w oczyszczaniu terenu kraju żołnierzom służącym w patrolach saperских (rozminowania) działających na terenie kraju.

I . Postanowienia ogólne

§ 1

Odznaka „Za Rozminowanie Kraju” jest Odznaką Honorową nadawana żołnierzom – saperom wykonującym zadania w patrolach saperских (rozminowania) w ramach oczyszczania terenu kraju, wód śródlądowych i Morza Bałtyckiego z przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych.

§ 2

Odznakę stanowi medal w postaci krzyża zawieszzonego na wstążce wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego „Regulaminu...” i jego legitymacji – załącznik nr 2.

§ 3

Odznakę przyznaje się osobom fizycznym żołnierzom i byłym żołnierzom, którzy w szczególny sposób przyczynili się do likwidacji wojennych przedmiotów wybuchowych. Odznaka może być nadawana pośmiertnie.

§ 4

Odznaka jest przyznawana jednokrotnie na podstawie wniosku złożonego do Prezydium Zarządu Głównego Stowarzyszenia Saperów Polskich z siedzibą w Warszawie.

§ 5

Prawnym i jedynym dysponentem Odznaki jest Stowarzyszenie Saperów Polskich.

§ 6

Organem przyznającym odznakę jest Prezydium Zarządu Głównego Stowarzyszenia Saperów Polskich na podstawie propozycji przedstawionej przez Kapitułę Odznaki Honorowej.

§ 7

Kapitułę Odznaki Honorowej stanowią osoby społecznego zaufania i autorytetu wywodzące się z Wojsk Inżynieryjnych. W skład Kapituły wchodzi:

- Kanclerz Kapituły;
- Zastępca Kanclerza;
- Sekretarz;
- 1-2 członków;
- oraz z urzędu - Prezes Stowarzyszenia Saperów Polskich.

Wyboru i zmian składu Kapituły dokonuje Zarząd Główny Stowarzyszenia Saperów Polskich na okres kadencji (zgodnie z § 32, pkt. 1 Statutu SSP).

§ 8

Posiedzenia Kapituły zwoływane są przez Sekretarza raz w roku.

Z posiedzenia Kapituły sporządza się protokół, który jest podpisywany przez obecnych na posiedzeniu uczestników i stanowi podstawę do przyznania Odznaki przez Prezydium ZG SSP.

Decyzje Kapituły dotyczące propozycji przyznania Odznaki mogą zapadać przy udziale nie mniej niż 50% składu Kapituły w głosowaniu jawnym.

§ 9

Odznaka jest odpłatna, a jej koszt ustalany jest na podstawie rzeczywistych kosztów jej wytworzenia.

Opłatę za Odznakę uiszcza wnioskodawca lub osoba odznaczana. Opłaty należy dokonać na dwa dni przed wręczeniem odznaki na konto bankowe SSP lub bezpośrednio Skarbnikowi ZG SSP w dniu wręczenia przy pomniku Chwała Saperom.

II. Zasady przyznawania i wręczenia Odznaki

§ 10

Warunkiem ubiegania się o przyznanie Odznaki jest udokumentowany udział w oczyszczaniu terenu kraju z przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych, wykonując zadania w patrolach saperских (rozminowania) przez okres minimum 5 lat. Dokumentowanie udziału w wykonywaniu w/w zadań polega na przedstawieniu stosownych dokumentów: odpisów z rozkazów, wyciągów z dokumentów archiwalnych, kopii przebiegu służby wojskowej, itp. W wypadku braku takich dokumentów dopuszcza się oświadczenie świadków (minimum dwóch).

§ 11

Odznakę przyznaje się konkretnej osobie. Z wnioskiem o przyznanie Odznaki występuje wnioskodawca na formularzu stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszego regulaminu. Wnioskodawcą może być osoba fizyczna lub w jej imieniu organizacja społeczna, jednostka wojskowa, Koło SSP, Koło Kombatantkie i Koło Związku Żołnierzy.

§ 12

Wniosek o przyznanie Odznaki powinien zawierać:

- aktualny stopień wojskowy osoby odznaczanej;
- imię i nazwisko;
- data i miejsce urodzenia;
- aktualny adres zamieszkania (telefon, e-mail);
- opis udziału w rozminowaniu lub innych działaniach minerskich potwierdzony dokumentami (§10 niniejszego regulaminu);
- zdjęcie formatu legitymacyjnego (4cm x 5cm).

§ 13

Prezydium Zarządu Głównego SSP po otrzymaniu protokołu Kapituły Odznaki na swoim posiedzeniu podejmuje uchwałę o nadaniu Odznaki. Na tej podstawie Sekretarz Zarządu Głównego SSP powiadamia zainteresowanych o fakcie przyznania Odznaki oraz o miejscu i terminie jej wręczenia.

§ 14

Przyznana Odznaka Honorowa wręczana jest uroczyście podczas Centralnych uroczystości Święta Wojsk Inżynieryjnych przy pomniku Chwała Saperom w Warszawie raz w roku.

Na uroczystość wręczenia Odznaki odznaczeni zobowiązani są przybyć.

Jeżeli z ważnych powodów odznaczony nie może przybyć pod Pomnik Chwała Saperom na wręczenie Odznaki, wówczas Odznakę wręcza się podczas Święta Stowarzyszenia Saperów Polskich o czym informuje się odnanzonego. W szczególnych przypadkach odznakę wraz z legitymacją przesyła się do najbliższej zamieszkania odnanzonego organizacji (Koła SSP, Koła Kombatantów, Koła Związku Żołnierzy WP, jednostki wojskowej, Urzędu Państwowego) z prośbą o okazjonalne uroczyste jej wręczenie.

§ 15

Wręczenia Odznaki dokonuje Prezes Stowarzyszenia Saperów Polskich w towarzystwie Kanclerza Kapituły Odznaki lub jej przedstawiciela i Szefa Zarządu Inżynierii Wojskowej. Prezes może poprosić o wręczenie odznaki najwyższą rangą osobę na uroczystości.

III. Przepisy końcowe

§ 16

Ewidencję nadanych Odznak prowadzi Sekretarz Kapituły.

Niniejszy Regulamin opracowano na podstawie:

- 1) Statutu Stowarzyszenia Saperów Polskich;
- 2) Dotychczasowych zasad nadawania Odznaki.

Regulamin wchodzi w życie po jego uchwaleniu przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Saperów Polskich.

Załączniki:

- Nr 1 – wzór Odznaki;
- Nr 2 - wzór legitymacji Odznaki;
- Nr 3 – wzór wniosku o nadanie Odznaki;
- Nr 4 – skład osobowy Kapituły Odznaki Honorowej „ZA ROZMINOWANIE KRAJU”.

**PREZES
STOWARZYSZENIA SAPERÓW POLSKICH**

/-/płk rez. Tadeusz DZIKOWSKI

Regulamin nadawania Odznaki Honorowej „**ZA ROZMINOWANIE KRAJU**” przyjęto **Uchwałą ZG SSP Nr 13/2013** r. z dnia 19.10.2013 r.

Zmiany w Regulaminie nadawania Odznaki Honorowej „**ZA ROZMINOWANIE KRAJU**” przyjęto **Uchwałą ZG SSP Nr 7/2017** r. z dnia 25.02.2017 r. Zmiany dokonano we wstępie i w **§1, §7, §14 i §15 oraz załączniku Nr 4.**

Zmiany w Regulaminie nadawania Odznaki Honorowej „**ZA ROZMINOWANIE KRAJU**” przyjęto **Uchwałą ZG SSP Nr 20/2024** r. z dnia 24.02.2024 r.

Załącznik nr 1

Załącznik nr 2

	STOWARZYSZENIE SAPERÓW POLSKICH	LEGITYMACJA
	ZARZĄD GŁÓWNY	Nr .....
NADAŁ ODZNAKĘ "ZA ROZMINOWANIE KRAJU"		Imię .....
ZA UDZIAŁ W OCZYSZCZANIU I ROZMINOWANIU KRAJU		Nazwisko .....
		Stopień wojskowy .....
		Warszawa, dn. ....

.....
.....
(nazwa organizacji występującej z wnioskiem)

**WNIOSEK O NADANIE ODZNAKI HONOROWEJ
„ZA ROZMINOWANIE KRAJU”**

1. ....
(stopień wojskowy, imię, nazwisko, imię ojca)

2. ....
(data i miejsce urodzenia)

3. ....
(adres miejsca zamieszkania, telefon)

4. ....
(służba wojskowa w okresach rozminowania – jednostki, zajmowane stanowiska)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. ....
(udział w rozminowaniu: rejony i miejsca wykonywania zadań)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(miejscowość, data sporządzenia wniosku)

.....
podpis osoby sporządzającej wniosek

Załączniki:

1. Ksero (scan, zdjęcia) dokumentów potwierdzających udział w rozminowaniu:
  - zaświadczenie z archiwum (CAW, OWO),
  - wyciągi z rozkazów jednostek,
  - legitymacje odznaczeń,
  - listy gratulacyjne itp.,
  - fotografia formatu legitymacyjnego.
2. Relacje z rozminowania, zdarzenia jakie miały miejsce podczas wykonywania tych zadań (pozytywne i przykre), nastawienie przełożonych do rozminowania i inne.

SKŁAD KAPITUŁY
ODZNAKI HONOROWEJ „ZA ROZMINOWANIE KRAJU”

- Przewodniczący Kapituły** - gen. bryg. w st. spocz. dr Bogusław BĘBENEK,
Zastępca Przewodniczącego - płk w st. spocz. prof. Paweł CIEŚLAR,
Sekretarz Kapituły - płk rez. Krzysztof SIWEK,
Członkowie Kapituły: - płk w st. spocz. Jan BOCHENEK,
- płk w st. spocz. Tadeusz DZIKOWSKI – Prezes SSP